

GATU- OCH
FASTIGHETSKONTORET

TJÄNSTEUTLÅTANDE
GFN 2004-05-04

Handläggare: Åsa Wigfeldt
Region Ytterstad
Markbyrån
Tel: 508 262 83
e-mail: asa.wigfeldt@gfk.stockholm.se

2004-04-14

Dnr: 04-511-886:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

Vision för Söderort – redovisning och organisation. Remiss från kommunstyrelsen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

Olle Zetterberg

Solveig Svedgård

Åsa Wigfeldt

SAMMANFATTNING

Gatu- och fastighetsnämnden har fått tjänsteutlåtandet "Vision för Söderort – redovisning och organisation" på remiss från finansroteln.

Kommunfullmäktige fattade den 2 september 2002 beslut om Vision för Söderort (Söderortsvisionen). Visionens syfte är att lyfta fram de kvalitéer och möjligheter som finns i Stockholms södra stadsdelar samt stimulera till tillväxt och långsiktigt hållbar utveckling.

Det remitterade tjänsteutlåtandet redovisar syftet med Söderortsvisionen samt ger en nulägesredovisning av de åtta tematiska områden (bostäder, infrastruktur, näringsliv, service och handel, utbildning, mångfald, gröna söderort och det gränslösa söderort) och de tre geografiska utvecklingsområden som arbetet delats in i (norra söderort, stråket Älvsjö–Vantör–Farsta samt Skärholmen–Kungens Kurva). Många insatser är gjorda inom ramen för visionen och flera av dess uppdrag är påbörjade.

I samband med sitt beslut gav kommunfullmäktige stadsledningskontoret i uppdrag att återkomma med förslag till permanent organisation. Någon ny organisation föreslås dock inte i utlåtandet. Istället föreslår man att Stockholms Näringslivskontor AB får det ledande ansvaret och uppdraget att, i samverkan med berörda förvaltningar och bolag, utforma en permanent organisation för det fortsatta arbetet.

Bilaga: Remitterat tjänsteutlåtande "Vision för Söderort – redovisning och organisation".

Kontoret är positivt till förslaget. Kontoret vill dock understryka att Näringslivskontoret AB måste få resurser att administrera och samordna de olika delarna av Söderortsvisionen. De åtgärder som kontoret åläggs inom Söderortsvisionen sammanfaller med andra uppdrag som kontoret har. Kontorets insatser i genomförandet av Söderortsvisionen bör därför ske inom ramen för kontorets befintliga organisation. Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

UTLÅTANDE

Remissen

Gatu- och fastighetsnämnden har fått tjänsteutlåtandet "Vision för Söderort - redovisning och organisation" på remiss från kommunstyrelsen. Utlåtandet är skrivet gemensamt av näringslivs- samt stadsledningskontoret. Tjänsteutlåtandet är remitterat till stadsledningskontoret, gatu- och fastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, kulturnämnden, utbildningsnämnden, Stockholms stadsteater samt stadsdelsnämnderna i Skärholmen, Liljeholmen, Enskede-Årsta, Skarpnäck, Hägersten, Älvsjö, Vantör och Farsta. Yttrande ska vara finansroteln tillhanda senast den 7 maj 2004.

Bakgrund

Kommunstyrelsen fattade den 4 april år 2001 beslut om att starta ett förvaltningsövergripande arbete vars uppgift var att ta fram en vision och en utvecklingsplan för Stockholms södra stadsdelar. En visionsskrift, "Vision för Söderort", utarbetades av stadsledningskontoret i samarbete med berörda fack- och stadsdelsförvaltningar. Förslaget sändes på remiss till nära 100 remissinstanser däribland myndigheter, organisationer, föreningar och företag. Kommunfullmäktige fastställde visionen och inriktningen för det fortsatta arbetet i ett beslut den 2 september 2002. Berörda nämnder och bolag gavs i uppdrag att inom respektive ansvarsområde, med högsta prioritet och samordnat, arbeta med genomförandet av visionen. Uppdraget ska redovisas löpande i kvartalsrapporter och verksamhetsberättelser.

Kommunfullmäktige uppdrog i samband med sitt beslut om visionen åt stadsledningskontoret att återkomma med förslag till permanent organisation. Den interimistiska projektgrupp som i avvaktan på en permanent organisation lett projektarbetet har bestått av stadsledningskontoret, gatu- och fastighetskontoret, stadsbyggnadskontoret, utbildningsförvaltningen, integrationsförvaltningen samt näringslivskontoret.

Vision för Söderort

Visionens syfte är att lyfta fram de kvalitéer och möjligheter som finns i Stockholms södra stadsdelar samt stimulera till tillväxt och långsiktig hållbar utveckling.

För att göra visionen överblickbar har åtta tematiska frågeområden formulerats:

- ? *Söderort - mer attraktivt att bo i.*
- ? *Infrastruktur som knyter samman och stärker.*
- ? *Ett starkare näringsliv.*
- ? *Utvecklad service och handel.*
- ? *Utveckla och profilera utbildning.*
- ? *Mångfald och utveckling.*
- ? *Gröna söderort.*
- ? *Det gränslösa söderort.*

I visionen ingår härigenom målet om omfattande nybyggnad av bostäder och arbetsplatser samt förslag till förbättrad infrastruktur. Vidare föreslås att ett tillväxtprogram tas fram liksom åtgärder för att förstärka servicestrukturen i söderort. Utbildningsfrågorna har hög prioritet inom ramen för visionen liksom att utveckla och marknadsföra det gröna söderort. Förbättrad och tätare samverkan med myndigheter, organisationer, föreningar och företag är inte bara ett medel utan ett mål i arbetet med genomförandet av visionen.

Utöver de tematiska frågorna prioriterar visionen tre geografiska områden:

- ? *Norra söderort (Telefonplan-Globen)*
- ? *Älvsjö-Vantör-Farsta*
- ? *Skärholmen-Kungens Kurva*

Många insatser har gjorts inom ramen för visionen och flera av dess uppdrag är påbörjade vilket redovisas nedan.

Nulägesredovisning – de tematiska områdena

Nedan kommenteras kortfattat pågående insatser inom respektive tematiskt område.

? *Söderort - mer attraktivt att bo i*

Ett av de tyngsta uppdragen i visionen är att arbeta strategiskt för att göra söderort mer attraktivt att bo och verka i. Att bygga bostäder är en grundsten i visionen och är också ett uppdrag som tydliggjorts genom stadens övergripande mål att bygga 20 000 bostäder i staden under innevarande mandatperiod, knappt 11 000 av dessa planeras i söderort.

? *Infrastruktur som knyter samman och stärker*

Tillgängligheten i söderort är bättre än i innerstaden och i västerort, men visionen visar t ex på behovet av utbyggd kollektivtrafik och tvärförbindelser i söderort. Inom utredningen om Magelungsvägen samt parallella uppdrag för Skärholmens stadsdelsnämndsområde föreslås omfattande förändringar av gatunät och trafikkapacitet. Frågor om utbyggd kollektivtrafik utreds. För Spårväg Syd är grova studier av linjesträckning, koppling till snabbspårväg mellan Liljeholmen och Älvsjö och vissa studier av resandefrekvens genomförda. SL kommer att genomföra en mer detaljerad förstudie senast våren 2005. Studier för T-baneförlängning Hagsätra - Älvsjö och för ett nytt resecentrum vid Älvsjö är också genomförda.

? *Ett starkare näringsliv*

Även arbetet med att öka antalet arbetsplatser och förstärka servicestrukturen i söderort pågår. Både möjligheten till byggbar mark och satsningar på infrastruktur är medel att stimulera expansion och företags etableringar i söderort på både kort och lång sikt. Ett tillväxtprogram för söderort är under utarbetande. En första inventering av upplevelseindustrin i stråket Liljeholmen-Södertälje är påbörjad.

? *Utvecklad service och handel*

Servicestrukturen var en del av det underlagsmaterial som togs fram med anledning av utarbetande av visionsskriften. En vidare kartläggning av servicestrukturen är under utarbetande för att fortsätta det arbetet.

En handlingsplan har tagits fram för bevarande och utveckling av små bostadsnära servicecentrum. Direkta insatser har gjorts för att utveckla t ex Bandhagens centrum. Arbetet har resulterat i flera förändringar, bl a en större livsmedelsaffär, postombud, avgiftsfri parkering, bättre vägskyltning, centrumhänvisning och information. Motsvarande arbete pågår för att utveckla Kärrtorps Centrum.

? *Utveckla och profilera utbildning*

Möjlighet att starta nya moderna lärlingsutbildningar utreds. Forskarinriktade gymnasieutbildningar har startat och samarbetet med Södertörns högskola har utvecklats.

? *Mångfald och utveckling.*

Kista Matchning har utvecklats till Stockholm Matchning där stadsdelarna i söderort samverkar.

? *Gröna söderort*

Visionen innehåller uppdrag om marknadsföring av det gröna söderort. Konkret miljöarbete är inlett bl a bland företagen, liksom åtgärder för att utveckla rekreations möjligheter.

? *Det gränslösa söderort*

Samarbetet med företag, fastighetsägare, organisationer och grannkommuner har utvecklats främst inom ramen för arbetet inom de geografiska utvecklingsområdena. Projektet "Vårt Skärholmen" innebär en kraftsamling mot bl a klotter och nedskräpning och har bjudit in ett stort antal företag och organisationer att skriva under en avsiktsförklaring i denna fråga. I både Älvsjö och Skärholmen har arbetsgrupper formerats med deltagare från olika delar av staden samt företag, grannkommuner och fastighetsägare. Vidare har samarbete inletts med Tyresö och Nacka kommuner om utvecklingen av Skrubba - Lindalen - Ältaområdet.

Nulägesredovisning – de geografiska utvecklingsområdena

? *Norra söderort (Telefonplan-Globen)*

I norra söderort pågår en lång rad projekt som syftar till att skapa en tätare stadsmiljö samtidigt som rekreationsområden förstärks. Bostäder byggs i Liljeholmen-Årstadal. Konstfack flyttar permanent till Telefonplan under år 2004.

? *Älvsjö-Vantör-Farsta*

I stråket Älvsjö-Vantör-Farsta har möjligheterna utretts för att skapa en ny och attraktiv bebyggelse. Utredningen om Magelungsvägen med förslag om 1 000-1 500 nya bostäder och arbetsplatser är presenterad samt är under fortsatt utredning.

En annan strategisk fråga i detta område är att utveckla Älvsjö som en betydande kollektivtrafikknutpunkt. Vidare har ett arbete inletts att i samverkan med bl a Stockholmsmässan utveckla området. Arbete pågår med ett nytt hotell i anslutning till mässan vilket skulle ytterligare stärka mässverksamheten som Sveriges främsta.

? *Skärholmen-Kungens Kurva*

Ett samarbete har inletts mellan Huddinge kommun och Stockholms stad för att tillsammans med de stora intressenterna i Skärholmen och Kungens kurva utveckla och marknadsföra området.

I utvecklingsområdet Skärholmen – Kungens Kurva har bl a parallella uppdrag för hela stadsdelsområdet genomförts. Syftet med dessa är att stimulera stadsutveckling i söderort genom att med varierad bebyggelse skapa ett attraktivt tillskott av lägenheter. Pilotprojekt med långtgående samordning av trygghets- och klotterfrågor pågår. Centrumkompaniet planerar en omfattande upprustning av Skärholmens centrum. Diskussion pågår om att öppna en scen till stadsteatern i Skärholmens gymnasium. Vidare har ett samarbete inletts mellan Huddinge kommun och stadsdelsförvaltningen i Skärholmen för att med medborgaren i centrum utveckla gränsöverskridande service mellan kommunerna. Ett arbete som även involverar landstinget samt statliga aktörer som försäkringskassan och arbetsförmedlingen.

Skärholmens Gymnasium har inletts samarbete med bl a fordonsindustrin i området och förhandlingar om ytterligare samarbete pågår med andra delar av näringslivet.

Staden har tillsammans med Huddinge kommun påbörjat en utredning över hur Skärholmens trafikplats kan göras mer lokalt anpassad och samtidigt fungera som en länk mellan Skärholmen och Kungens kurva.

Kontorets synpunkter och förslag

I det remitterade tjänsteutlåtandet påpekas att Söderortsvisionen i stor utsträckning kommer att röra tillväxtfrågorna och frågorna rörande bostadsbyggande genom organisationen för byggande av 20 000 lägenheter, samt att dessa frågor bör samordnas. Därutöver utgör frågor om infrastruktur, som förbättrade tvärförbindelser, samband mellan olika delar av söderort, långsiktig utveckling av den byggda miljön samt grön- och rekreationsfrågor väsentliga inslag i Söderortsvisionen. Även utbildningsfrågorna utgör ett betydelsefullt uppdrag inom Söderortsvisionen.

I takt med att genomförande av uppdragen i "Söderortsvisionen" börjar förverkligas har behovet av en permanent organisation blivit allt starkare. Under framtagandet av Söderortsvisionen har såväl gatu- och fastighetskontoret som stadsbyggnadskontoret haft ledande roller, bland annat uppgiften att samordna insatserna och presentera dem i en Vision. Efter fullmäktigebeslutet hösten 2002 har en interimistisk organisation fungerat, först med stadsledningskontoret och därefter med näringslivskontoret som ansvarigt kontor. När näringslivskontoret övertog ansvaret skedde det i och med att ansvarig tjänsteman på stadsledningskontoret utsågs till biträdande näringslivsdirektör. Under denna tid har gatu- och fastighetskontoret och stadsbyggnadskontoret, tillsammans med stadsledningskontoret respektive näringslivskontoret, ingått i en projektledningsgrupp. Till denna har en referensgrupp kopplats tjänstemän från utbildningsförvaltningen, integrationsförvaltningen samt näringslivskontoret. Därutöver har stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret ställt upp med administrativa resurser.

I det nu remitterade tjänsteutlåtandet föreslås ingen ny organisation. Mot bakgrund av att Söderortsvisionen i stor utsträckning kommer att röra tillväxtfrågor föreslås istället att Näringslivskontoret ska ha det ledande ansvaret för arbetet med Söderortsvisionen. Näringslivskontoret föreslås vidare få i uppdrag att utforma den nya organisationen för arbetet med Söderortsvisionen i samverkan med berörda förvaltningar och bolag.

I utlåtandet föreslår man också att stadsdelsnämndernas roll i genomförandet av visionen ska stärkas samt att berörda nämnder och styrelser inom staden ska ges i uppdrag att intensifiera uppdraget med genomförandet av visionen.

Kontoret har inget att invända mot förslaget, men vill understryka att näringslivskontoret måste ges resurser att administrera och samordna de olika delarna av Söderortsvisionen. Det är väsentligt att det utöver en projektchef utses en särskild projektledare och att tillräckliga administrativa resurser skapas för det fortsatta arbetet med projektet.

De åtgärder som kontoret åläggs inom Söderortsvisionen sammanfaller med andra uppdrag som kontoret har. Det gäller t ex uppdraget att under mandatperioden möjliggöra igångsättning av 20 000 bostäder samt uppdraget att arbeta med stadsdelsförnyelsen. Det är viktigt att inte skapa en organisation för varje uppdrag, som kräver särskilda parallella engagemang av handläggarna. De insatser kontoret gör i genomförandet av Söderortsvisionen sker inom ramen för kontorets befintliga organisation vilket innebär att uppdraget med Söderortsvisionen uppfylls inom ramen för bl a de ovan nämnda uppdrag som genomförs inom kontoret.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på kommunstyrelsens remiss.

SLUT